

פעיל פלסטיני בבריטניה, המזוהה עם חמאס, מודה, כי פרויקט המשטים לרצועת עזה לא נועד "לשבור את המצור" ולהעביר סיוע הומניטארי לרצועה אלא לקדם את המאבק התודעתי נגד ישראל

17 בספטמבר 2017

כללי

◀ **זאהר ביראוי** הינו פעיל פלסטיני בבריטניה, המזוהה עם תנועת האחים המוסלמים וחמאס, אשר **צבר ניסיון עשיר בשיגור משטים באירופה לרצועת עזה** במטרה מוצהרת "**לשבור את המצור**" על הרצועה. כיום הוא משמש, בין השאר, כיו"ר "**הוועדה הבינלאומית להסרת המצור מהרצועה**", מסגרת-העל העוסקת בשיגור המשטים לרצועה. כמו כן עוסק ביראוי בפעילות תעמולתית נגד ישראל בבריטניה והוא מעורב כנראה גם בלוחמה המשפטית נגד ישראל.

◀ לאחרונה העניק ביראוי ראיון לעיתון פלסטין של חמאס. בראיון הוא פרט, בין השאר, את **הקשיים הרבים** הניצבים כיום בפני שיגור ספינות לרצועה אולם **הוא ניסה למעט ממשמעותם ומחשיבותם**. זאת מכיוון, **שלבדבריו המטרה העיקרית של המשטים הינה תודעתית בעיקרה**: השארת נושא הפלסטינים ברצועה ו"המצור" המוטל עליה כנושאים "חיים" בקרב דעת הקהל הבינלאומית. כמו כן נועדו המשטים **להכפיש את ישראל, ולתת תהודה לקמפיינים מדיניים והתקשורתיים המתלווים לשיגור הספינות**.

דברים אלו של ביראוי ממחישים היטב, כי **המלחמה על התודעה הייתה ועודנה המניע המרכזי של פרויקט המשטים** ובכלל זה שיגור ה"מאוי מרמרה", **ולא המטרות המוצהרות של "שבירת המצור" והעברת סיוע הומניטארי לתושבי הרצועה** עליהם שבו וחזרו מארגני המשטים. בשל כך **צפויים לדברי ביראוי ניסיונות נוספים לשגר ספינות לרצועת עזה**, למרות הקשיים הרבים, שבפניהם עומדים הארגונים והאישים החברים בקואליציה הבינלאומית העוסקת במשטים. ביראוי ציין, **שקיימת החלטה עקרונית לשגר ספינה או ספינות נוספות בקיץ 2018**, והיא נבחנת עתה ע"י הארגונים המעורבים בכך.

◀ **זו אינה הפעם הראשונה בה** מוצגים המשטים לרצועה **כפרויקט תודעתי**, שלא נועד להביא סיוע הומניטארי לרצועה. **אסמאעיל יילמז**, שככל הנראה מזוהה עם IHH (הארגון התורכי, שהנהיג את משט ה"מרמרה")¹ ציין בהודעה לרגל יום השנה למשט "המאוי מרמרה": "נדמה כאילו האנשים, שיצאו לדרך עם המשט, ניסו להוביל שתי קופסאות מזון לעזה **מטרת משתתפי המשט לא הייתה להשביע את רעבונם של**

¹ **אסמאעיל יילמז** (Yilmaz) עומד בראש עמותת "**מאוי מרמרה לחופש ולסולידריות**" (סוכנות הידיעות אנטוליה בשפה התורכית, 31 במאי 2017). יילמז נשא הרצאה באירוע שאורגן ע"י IHH לציון יום השנה השביעי למשט ה"מרמרה". בתקשורת התורכית דווח, כי ההרצאה ניתנה בסניף Zongulbak (עיר במערב הים השחור) של IHH. בהרצאה אמר יילמז, כי המאבק של ה"מאוי מרמרה" נמשך בבתי משפט בינלאומיים וכי ארגונו ימשיך במאבק "עד הסוף" (מיליאת, 19 במאי 2017).

האנשים אלא להציג בפני אומות העולם את הדרמה שחוה פלסטין, ואת המצור, שהוטל עליה..." (סוכנות הידיעות אנטוליה בשפה התורכית, 31 במאי 2017).

◀ התבטאות יילמד תואמת את המידע שבידינו לפיו **מטרות המשט לא היו העברת סיוע הומניטארי** לפלסטינים ברצועה, **אלא פוליטיות-תעמולתיות מובהקות**: להפגין תמיכה בחמאס; לכפות על ישראל לשנות באופן חד-צדדי את מדיניות הסגר שלה ברצועה; **ליצור אהדה תקשורתית לסבל הפלסטיני כתוצאה מה"מצור"** המוטל על הרצועה **ולהעמיק את בידודה של ישראל**. גם חמאס הודתה כי מטרות המשט לא היו הומניטאריות. **אסמאעיל הניה**, התבטא כי "הבעיה ביסודה היא לא הסיוע עצמו, למרות החשיבות שלו והצורך של הפלסטינים בו, אלא נושא המצור שאנו דורשים לסיימו באופן מלא. **אנו סירבנו להפריד את הבעיה ולהפוך אותה לבעיה הומניטארית בלבד**" (ראיון לאתר אלאסלאם אליום, 26 ביוני 2010)².

עיקרי הריאיון של זאהר ביראוי

הריאיון של זאהר ביראוי בעיתון פלסטין של חמאס, שכותרתו: "תנועה ערה של ספינות לשבירת המצור על עזה בקיץ הבא" (פלסטין, 5 בספטמבר 2017).

כללי

זאהר ביראוי, יו"ר הוועדה הבינלאומית להסרת המצור מעל הרצועה, העניק ב-5 בספטמבר 2017 ראיון לעיתון פלסטין של חמאס המתפרסם מידי יום ברצועה. במהלך הריאיון סקר ביראוי את הקשיים והמכשולים העומדים בפני שיגור המשטים לצוועת עזה ובפני המערכה המשפטית החותרת להעמיד לדין בכירים ישראלים בבתי משפט באירופה. למרות המכשולים הללו שומר ביראוי על אופטימיות תוך העלאת הטיעון, כי אמת המידה להצלחת המשטים אינה הגעתם לחופי עזה אלא התוודה התקשורתית להם זוכים.

² פרוט ראו פרסום מרכז המידע מה-26 בספטמבר 2010: "בקרבו נוסעי וארגוני הספינה "מרמרה" בלטו פעילי האסלאם הקיצוני, האנטי-ישראלי והאנטי-מערבי, מתורכיה ומהעולם הערבי בהובלת ה-IHH; אליהם חברו פעילים וארגונים המזוהים עם השמאל הקיצוני האירופי ומתנדבים, שנענו לקריאה לסייע לפלסטינים ברצועה, ולא שותפו בתכניותיו האלימות של ה-IHH".

המשטים לרצועת עזה

◀ **ביראוי הציג בראיון את המכשולים העומדים בפני מארגני המשטים לרצועת עזה . בין המכשולים שמנה:**

- ◆ **ישראל מונעת מספינות להגיע לחופי רצועת עזה באמצעות הכוחות הימיים העומדים לרשותה.** בפעולותיה אלה זוכה ישראל לתמיכה בינלאומית, מדינית ותקשורתית.
- ◆ **מדינות ערב אינן מאפשרות לספינות להפליג מנמליהן לרצועת עזה.** על כן נאלצות הספינות לגמוע מרחקים ארוכים מנמלי מוצא באירופה.
- ◆ **מדינות אירופה אינן משתפות פעולה עם המשטים ומארגניהם.** יתרה מזאת ביראוי ציין, כי ממשלות מערביות עושות ניסיונות להניא את אזרחיהן מלהשתתף במשטים בתירוץ, כי הם נוסעים לאזורי סכסוך בהם נשקפת להם סכנה. עם זאת ציין, כי אין כל בעיות הקשורות בביטוח של הספינות הללו.
- ◆ **הסיקור התקשורתי המינימלי שמקבל שיגור המשטים הפעילות במערב, וקשיים במימון רכישת הספינות ושיגורן.** לדבריו מארגוני המשטים מנסים לכסות את העלויות מתרומות פעילים אולם נדרש זמן רב לאיסוף תרומות כדי לכסות העלויות של שיגור ספינה אחת או יותר.

ביראוי הוסיף, כי למרות הקשיים הללו המטרה העיקרית בשיגור הספינות לחופי רצועת עזה הינה תעמולתית והיא נועדה להשאיר את עניינם של הפלסטינים ברצועת עזה ושבירת "המצור" עליה חי בקרב דעת הקהל כמו גם להמשיך ולהכפיש את ישראל ("ישות הכיבוש", לדבריו). אמת המידה להצלחתם של המשטים אינה האם הצליחו או לא הצליחו הספינות להגיע לחופי רצועת עזה אלא התהודה לה זוכים הקמפיינים המדיניים והתקשורתיים המתלווים אליהם.

◀ בתשובה לשאלה האם צפויות בקרוב להפליג ספינות לרצועת עזה, אמר ביראוי, כי **קיימת החלטה עקרונית להמשיך בניסיונות לשבור את "המצור" על רצועת עזה בדרך הים.** הוא ציין, כי **קואליציית "צי החירות"** בחנה תכנית לשגר ספינה אחת או יותר במהלך קיץ שנת 2018. עתה דנים בפרטים וכיצד להבטיח את הצלחת התוכנית. כמו כן, אמר כי **ארגוני סולידריות נוספים באירופה החברים בקואליציה בוחנים אף הם אפשרות לשגר ספינות בנפרד.**

העמדה לדין של אישים ישראלים

◀ בתשובה לשאלה האם ננקטים צעדים להעמדה לדין של מנהיגי ישראל, התלונן ביראוי על כך, שהממשלים בעולם אינם משתפים פעולה עם הפעילות המתבצעת להעמדה לדין. בשל הלחץ, שמפעיל ה"לובי היהודי" באירופה, מנסים גורמי ממשל אירופאיים להגן על "פושעי המלחמה הישראליים". לדבריו גם בעולם הערבי אין כל תמיכה בצעדים הללו.

◀ עם זאת, הוסיף ביראוי, כי מתקיימים הליכים משפטיים נגד ישראל, ובפרט התביעה שמנהל ארגון IHH (שהוביל את משט ה"מרמרה") בכל הקשור לזכויות הפעילים התורכיים. הוא הוסיף בהקשר זה כי ישנן תביעות שהוגשו נגד ישראל בצרפת, ספרד ובלגיה, בדרישה לתשלום פיצויים על מחיר הספינות, ותביעות נוספות נגד מנהיגי ישראל, שהיו מעורבים בעימות על גבי הספינות. לדבריו, מספר ארגוני סולידריות במדינות אירופאיות מטפלים בתביעות כאלה בבתי המשפט המקומיים (פלסטין, 5 בספטמבר 2017).

קווים לדמותו של זאהר ביראוי

זאהר ביראוי (דניא אלוטן, 28 בינואר 2017).

כללי

◀ **זאהר ביראוי**, המתגורר כיום בבריטניה, הינו פעיל פלסטיני, ממייסדי "קואליציית צי החירות", הנושא **כיום בתואר "מתאם הועדה הבינלאומית לשבירת המצור על רצועת עזה"** (סמא ניוז, 14 בספטמבר 2017). בעבר הוא מעורב בשיגור משטים לרצועת עזה וביזומה לקיום צעדות מחאה לעבר גבולות ישראל. בשלהי ינואר 2017 קרא ביראוי לפלסטינים בפזורה **להשתתף בוועידה העממית שהתקיימה באיסטנבול ב-25 בפברואר 2017** (דניא אלוטן, 28 בינואר 2017). **חמאס שיבחה את הועידה בעוד שפתח והרשות הפלסטינית התנגדו לה נמרצות**³. זאהר ביראוי מציג עצמו בדף הטוויטר שלו כאיש תקשורת וכיו"ר הפורום האירופאי-פלסטיני. המתגורר בלונדון (חשבון הטוויטר של זאהר ביראוי, 7 בספטמבר 2017).

◀ כמו פעילים פלסטינים נוספים המתגוררים בבריטניה, **מנצל זאהר ביראוי את החופש הפוליטי וחופש הביטוי השוררים בה לפעילות מדינית-תעמולתית אינטנסיבית נגד ישראל**. פעילות זאת מתבצעת במגוון גופים ומוסדות, שנועדו לקדם את **סדר היום הפוליטי הפלסטיני המזוהה עם תנועת האחים המוסלמים וחמאס**⁴. כמו פעילים פלסטינים נוספים, שמצאו מקלט בבריטניה, **נזהר ביראוי שלא לזהות עצמו בפומבי**

³ המדובר הועידה פלסטינית בשם "ועידת הפלסטינים בתפוצות", שנערכה ב-25 בפברואר 2017 באיסטנבול. על פי דובר הועידה נכחו בה יותר מ-6,000 משתתפים. פתח והרשות הפלסטינית התנגדו בתוקף לוועידה וגינו את החלטותיה. מנגד, חסאם בדראן, דובר חמאס, שיבח את הועידה והגדיר אותה כ"צעד אסטרטגי שיכול לקדם את הסוגיה הפלסטינית".
⁴ פרטים נוספים ראו פרסום מרכז המידע מ-20 בפברואר 2010: "בריטניה כמוקד לפעילות מדינית, תעמולתית ומשפטית של חמאס באירופה".

עם חמאס או עם תנועת האחים המוסלמים, כדי להימנע מהסתבכות עם השלטונות הבריטים ועם מערכת המשפט הבריטית.

פעילותו הפוליטית והתעמולתית של ביראוי בבריטניה⁵

◀ **זאהר ח'אלד חסן ביראוי (אבו ח'אלד)**, יליד 1961, הינו פלסטיני שמוצאו מהכפר עצירה אלשמאליה, מצפון לשכם. בשנת 1988 הוא תושאל ע"י כוחות הביטחון הישראליים בחשד להשתתפות בהפרות סדר בכפרו ובהסתה להפגנות. הוא הכחיש את החשדות הללו. בתחילת שנות התשעים יצא ללמוד בבריטניה בה הוא מתגורר עד היום. בבריטניה הוא החל להשתלב בפעילות אסלאמית, בעיקר זו המזוהה עם תנועת האחים המוסלמים, תנועת האם של חמאס. ב-1996 הוא יצא (לתקופה קצרה) לרצועת עזה שם עבד באוניברסיטה האסלאמית בעזה, מוסד אקדמי הנשלט ע"י חמאס.

◀ בראשית שנות התשעים של המאה הקודמת החל ביראוי את דרכו בבריטניה כדובר "המסגד הגדול של לידס"6. בין השנים 2001-2003 שימש כיו"ר (The Muslim Association of Britain) MBA, גוף, שזוהה עם תנועת האחים המוסלמים בבריטניה, שהוקם ע"י מחמד צואלחה (פעיל חמאס שנמלט לבריטניה). עד לשנים האחרונות שימש כיו"ר והאחראי על ההסברה של גוף בשם "The Palestinian Forum in Britain" (PFB). הוא גם משמש פעיל בכיר בארגון בשם (The British Muslim Initiative) BMI, המזוהה כזרוע פוליטית של תנועת האחים המוסלמים בבריטניה, שבראשה עומד מחמד צואלחה.

◀ ביראוי גם נמנה על חבר הנאמנים בארגון בשם (Education Aid for Palestine) EAP, שחברים בו פעילים המזוהים עם חמאס. הארגון הוקם ב-1993 ע"י עצאם יוסף, ממיסדי קרן אינטרפאל הבריטית, שהייתה מעורבת בהעברת כספים לקרנות הצדקה של חמאס. על פי דיווח באתר The Global Muslim Brotherhood Daily EAP משתייך ל"קואליציית הצדקה", התארגנות-על המנתבת כספים לחמאס7. הארגון המציג עצמו כמי שעוסק בסיוע לפלסטינים באמצעי חינוך והכשרה אולם הוא מעורב בפעילות אנטי-ישראלית (ע"י ארגון הפגנות, למשל).

◀ **זאהר ביראוי שימש כראש חבר המנהלים של (Palestinian Return Center) PRC, מוסד שבסיסו בלונדון המקיים פעילות תעמולתית ומדינית אנטי-ישראלית אינטנסיבית.** פעילות זאת מתמקדת בתביעה מישראל להשיב לשטחה את כל פליטי 1948 תוך הצגתה כאחראית הבלעדית לבעיית הפליטים הפלסטינים. זהו, להערכתנו, אחד מהמוסדות המרכזיים המזוהים עם חמאס והאידיאולוגיה שלו בבריטניה. כמה פעילים שזוהו בעבר עם חמאס ומצאו מקלט בבריטניה, כיהנו בעמדות בכירות במועצת המנהלים של PRC. האופי החמאסי המובהק של PRC הוא שגרם להוצאתו מחוק בישראל (27 בדצמבר 2010). בהודעת שירות

⁵ פרק זה מבוסס על פרסומי מרכז המידע המתבססים על מידע מהעבר. מידת עדכניותו של מידע זה אינה ברורה.
⁶ שמו של המסגד הגדול של לידס נקשר בזמנו בתקשורת הבריטית לפעילי טרור שהיו מעורבים בפיגועים הקטלניים שבוצעו בלונדון בשנת 2005 ברכבת התחתית ובאוטובוס (http://www.pbs.org/newshour/bb/europe/july-15-dec05/london_7-15.html; 15 ביולי 2005; The Independent; 13 באוגוסט 2005). הפורום הפלסטיני בבריטניה (PFB) הוציאו הודעת גינוי להתקפות הטרור הללו (7 ביולי 2005).

⁷ globalmbreport.org.

הביטחון הכללי נאמר, כי PRC הוכרז כעל "התאחדות בלתי מוכרת, בהיותו חלק מתנועת חמאס".⁸

סמל PRC: האות R באנגלית המציינת את "השיבה" (Return) של הפליטים הפלסטינים לשטח ישראל על רקע כאפיה. בתוך האות R מצוירת מפה מוקטנת של פלסטין. זהו מסר בנוגע למטרה הסופית, כפי שהיא נתפסת ע"י ה-PRC, שהינה הקמת מדינה פלסטינית בכל שטחה של פלסטין, במקומה של מדינת ישראל

◀ בתחום התקשורתי שימש ביראוי בעבר כמנהל התוכניות והמנחה הראשי של **אלחואר, ערוץ טלוויזיה בשפה הערבית הפועל מלונדון ומזוהה עם תנועת האחים המוסלמים**. ערוץ אלחואר מקיים שיתוף פעולה הסברתי עם ערוץ אלאקצא של חמאס. כך למשל, במרץ 2009 ארגן ביראוי ראיון עם אסמאעיל הניה, שהיה אז ראש ממשל חמאס ברצועה. זאת ועוד, ביולי 2010 הוא שידר תכנית של ערוץ אלאקצא אודות השיירות והמשטים.

מעורבותו של ביראוי בשיגור שיירות וספינות לרצועת עזה

◀ **בעבר היה מעורב זאהר ביראוי בשיגור שיירות לרצועת עזה** (שיירות "עורק חיים"), שאורגנו על ידי ארגון בריטי בשם Viva Palestina. להערכתנו, יתכן ששימש כאיש קשר בין הארגון לבין חמאס. הוא השתתף כדובר השיירה, שהתעמתה עם כוחות הביטחון המצריים בינואר 2010. חלק מהשיירה נכנס בסופו של דבר לרצועה והתקבל ע"י בכירים בחמאס. ביראוי היה גם מעורב בארגון משט "המאוי מרמרה" ונטל חלק בטקס יציאתה של הספינה מתורכיה לדרכה ב-22 במאי 2010. הוא גם שימש כדובר שיירת "עורק חיים 5" של Viva Palestina. **גם כיום ממשיך ביראוי ליטול חלק בפרויקט השיירות תחת התואר של "מתאם הוועדה הבינלאומית לשבירת המצור על רצועת עזה"**.

⁸ ראו פרסום מרכז המידע מה-5 בינואר 2011: "מרכז השיבה הפלסטיני (PRC): מרכז תעמולה אנטי-ישראלי בלונדון, המזוהה עם חמאס והאחים המוסלמים, ושהוצא לאחרונה מחוץ לחוק בישראל. PRC מתמחה בקידום הדרשה להחזרת הפליטים הפלסטינים לישראל כאמצעי לשינוי אופייה היהודי ולטרפוד התהליך המדיני. בכירי PRC חברים בארגונים אחרים העוסקים בשיגור משטים ושיירות לרצועת עזה ובהעברת כספים לחמאס."

משלחת של "עורק חיים 3" מתקבלת ברצועת עזה. מימין לשמאל: צלם, מנהיג IHH בולנט ילדרים, הסגן הראשון של יו"ר סיעת חמאס במועצה המחוקקת אחמד בחר, איש השמאל הקיצוני הבריטי ותומך חמאס ג'ורג' גאלאוי וזאהר ביראוי (Hurryupharry.org).

◀ במרץ 2012 היה ביראוי בין מארגני צעדות תחת הכותרת "צועדים לירושלים" או "צעדת ירושלים העולמית", שכוונתה המוצהרת הייתה להגיע לגבולות ישראל מכל מדינות ערב הגובלות בישראל. מטרת הצעדות, הייתה להעלות את המודעות לנושא ירושלים ו"המצור" על רצועת עזה (ערוץ אלקדס, 17 בינואר 2012). בצעדות היו אמורים להשתתף פעילים אנטי-ישראלים ממדינות ערב ומדינות ברחבי העולם. הצעדות, שהתקיימו ב-30 במרץ 2012 במדינות ערב הגובלות עם ישראל, עבר בשקט יחסי ללא תהודה תקשורתית מהותית.

◀ **זאהר ביראוי**, דובר הצעדות, ציין בראיון, כי אומנם הפעילות הצליחה במידה רבה אולם המארגנים הינם "מציאותיים". לדבריו המארגנים מודעים לכך, **שאלמלא "נקודות תורפה בכמה מדינות ערביות ואסלאמיות"**, יכולים **היו להשתתף רבים יותר**. ביראוי התנחם בכך, שזהו צעד ראשון לקראת הפעמים הבאות ושהצעדות גרמו לכוננות גבוהה בישראל, וגבו ממנה מחיר כספי כבד. הוא קרא לעמים השונים ללחוץ על המשטרים ומסר, כי כל הגורמים שארגנו את הצעדה יתכנסו בקרוב **ויגבשו תוכנית עבודה להמשך** (ערוץ אלאקצא, 31 במרץ 2012).